

ISTRAŽIVAČKI CENTAR

Neznanih junaka 9-11, 76 300 Bijeljina, Tel./faks: 055 423 183

Žiro-račun: 555-000-00049162-69; E-mail: novi.oikos@gmail.com; www.oikosinstitut.org;

JIB: 4403572460004

VJEŠTAČENJA EKONOMSKE STRUKE, PROCJENA I EVALUACIJA PROJEKATA

rješenje br.08.020/704-47/14 od 28.05.2014. godine, S.G. RS br. 57/2014

NALAZ I MIŠLJENJE

VJEŠTAKA EKONOMSKO – FINANSIJSKE STRUKE U KRIVIČNOM PREDMETU 80 0 K 063767 15 K

Protiv: Ranka Milića, osumnjičenog zbog krivičnog djela: zloupotreba
službenog položaja ili ovlašćenja

Bijeljina, januar 2017. Godine

NALAZ I MIŠLJENJE¹

Vještačenje je izvršeno na osnovu Naredbe Osnovnog suda u Bijeljini br. 80 0 K 063767 15 K od 05.12.2016.godine, po sudiji Jovanu Saviću u vezi predmeta Okružnog tužilaštva u Bijeljini, pod brojem T 14 0 KTPO 0008304 13, od 12.01. 2015. godine u krivičnom predmetu protiv osumnjičenog Ranka Milića, iz Bijeljine, ul. Baje Stanišića 35/a, zbog krivičnog djela: zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja iz člana 347. stav 4. u vezi sa stavom 3. Krivičnog zakona Republike Srpske. Vještačenje na osnovu naredbe Osnovnog suda u Bijeljini, naprijed navedeni broj, povjereno je **ovlaštenom vještaku ekonomsko-finansijske struke d.o.o. Oikos institut – istraživački centar iz Bijeljine, u (daljem tekstu Institut).**²

U skladu sa Naredbom Osnovnog suda iz Bijeljine, naprijed navedeni broj, zadatak ovlaštenog vještaka (Instituta) je da uvidom u spis predmeta krivice, odnosno uvidom u dokumentaciju koja je u spisu, kao i sve do sada izvedene dokaze, uključujući i saslušanje optuženog kao svjedoka, te uvidom u dodatnu raspoloživu dokumentaciju preduzeća d.o.o. „Rankom inžinjeriing“ utvrdi sledeće³:

1. Da li je optuženi, Milić Ranko, kao vlasnik i direktor firme DOO „Rankom inžinjeriing“ - Bijeljina, vezano za predmetnu optužbu, razliku između stvarno ugovorenih, fakturisanih i naplaćenih iznosa u odnosu na iznose koji su evidentirani u poslovnim knjigama, knjižio u knjigovodstvu svoga preduzeća kao bilo koji prihod, odnosno da li je od kupaca naplaćen veći iznos novca, u odnosu na knjigovodstveno stanje, te, ako jeste, kako je dalje postupano sa tim novcem, odnosno vrijednostima koje su na taj način ostvarene (da li je time ostvarena korist preduzeću ili je u pitanju drugi oblik prisvajanja te vrijednosti)?
2. Da li se poslovni događaj na osnovu kojeg je izdata knjižna obavijest (KO), kojom je odobravao pojedine kupce stanova stvarno desio, odnosno da li je prema kupcima stvarno umanjen iznos potraživanja od strane DOO „Rankom inžinjeriing“ - Bijeljina?
3. Kada je to učinjeno i u kom periodu?
4. Kakav je efekat u poslovnim knjigama nastupio nakon provođenja knjiženja knjižne obavijesti broj 457/106 (kako se navedeno knjiženje odrazilo na kartice kupaca, a kako na rashode preduzeća)?

¹ Krivični postupak zahtjeva da se neke činjenice rasprave kako bi se donjela pravilna sudska odluka.

² Složenija vještačenja se povjeravaju stručnoj ustanovi ili državnom organu-institutu koji su specijalizovani za određena vještačenja.

³ Vještak je, dakle, nezainterosovana osoba/lice koja raspolaže posebnim stručnim znanjem i koju je tužilac, **odnosno sud**, pozvao da mu pomogne prilikom utvrđivanja važnih činjenica u krivičnom postupku

5. Da li su ta novčana sredstva prijavljena nadležnim službama kao prihod i da li je postojala obaveza optuženog da navedena sredstva obračuna i uplati zakonom propisani porez, odnosno doprinose?
6. Da se utvrde sve druge činjenice i okolnosti na koje je ukazao ili prilikom vještačenja bude ukazivao optuženi.
7. Da se da poseban osvrt na dokaz koji je izvela optužba angažovanjem vještaka ekonomsko-finansijske struke, koji je sačinio **Nalaz od 28.12.2014.** godine (ukoliko postoje da se istaknu saglasnosti i neslaganja navedenog nalaza sa Vašim nalazom).

&

Zadaci koji su naloženi od tužilačke strane, vještaku ekonomsko-finansijske struke **g. Sonje Đurić bili su sledeći (Nalaz u spisu):**

1. Da li ima nezakornosti u poslovanju preduzeća DOO „Rankom inženjering” u periodu od 2003. do 2006. godine u pogledu prodaje stanova i poslovnih prostora, te naplate kupoprodajnih cijena, odnosno evidentiranja i naplate novca u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Ako ima, to naznačiti u čemu se ogleda, a posebno u odnosu na prodaju, odnosno kupovinu stanova, jedan poslovni prostor za kupce (32), koji se nalaze prikazani tabelarno u izvještaju CJB Bijeljina broj 10-02/3-230-516/13 od 03.01.2014. godine.
2. **Da li je nezakonitim radom osumnjičeni pribavio imovinsku korist lično sebi ili eventualno svom preduzeću i ako jeste, na koji način i u kolikom iznosu?**
3. Obzirom da je vlasnik firme koja je poreski obveznik, da li postoje podaci uvidom u dokumentaciju, da li je blagovremeno izvršavao društvene obaveze (plaćanje PDV-a, poreza na dobit i dr.), te ako nije, za koje iznose su oštećeni budžeti RS, odnosno BiH.
4. Posebno imati u vidu opisane inkriminsane radnje, vezano za odluku koju je on donio pod brojem 457 (koja nije pronađena u dokumentaciji) i postupanje po nalogu blagajne broj 457/106, odnosno pojasniti, na osnovu čega se, od strane OSL CJB Bijeljina utvrdilo da postoji pribavljena protivpravna imovinska korist u navedenim oblicima, u ukupnom iznosu od **304.170,87 KM**, kako se to navodi.

DOKUMENTACIJA KOJA JE BILA NA RASPOLAGANJU VJEŠTAKU

Vještačenje je izvršeno na osnovu dokumentacije iz spisa i to:

1. Izvod iz sudskog registra Okružnog privrednog suda u Bijeljini za subjekt upisa DOO „Rankom inženjering” iz Bijeljine od 23.04.2013.g;
2. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Šehovac Spomenka – 10077 za godine: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 i 2013.g, Predugovoro kupovini stana u izgradnji broj 01-03-563 03 od 22.08.2003. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-991/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-992/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 26.12.2005. g, i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 94/05, 03/06, 07/06 i bez brojeva od 22.08.2003. g. i 10.07.2004. g;
3. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Janjičić Veroljub - 10039 za godine 2005. i 2006, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-933/05 od

- 15.12.2005. g, Aneks Ugovora broj 01-03-933/05 od 15.12.2005. g, sačinjen 28.12.2007. g, pod brojem 01-03-1898/07, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-934/05 od 15.12.2005. g, nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj:72/05 i bez brojeva od 16.05.2003. g. i 26.05.2003. g. i nalozi za prenos sredstava kredita i Bobar banke od 21.08.2003, 30.09.2003, 17.10.2003. g;
4. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Stojanović Ratko – 10075 za godine: 2005. i 2006. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-891/05 od 05.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-892/05 od 05.12.2005. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 23.12.2005. g. i nalog blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 82/05;
 5. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Pandurević Olivera – 10085 za godine: 2005. i 2006. g, Predugovor o kupovini stana u izgradnji od 17.07.2003. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-1038/05 od 23.12.2005. g, Potvrda o izmirenim obavezama broj 01-02-395/06 od 24.05.2006. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 27/05, 34/06 i bez broja od 17.07.2003. g;
 6. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Vukičević Vladislav – 10036 za godine: 2005, 2006, 2007, i 2008. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-1051/05 od 24.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-1052/05 od 24.12.2005. g, Potvrda o izmirenim obavezama broj 01-02-1381/06 od 05.12.2006. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 90/05 i bez brojeva od 08.05.2003. g. i 15.07.2003. g;
 7. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Popić Danijela – 10086 za godine: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-1057/05 od 26.12.2005. g, Aneks ugovora broj 01-03-1057/05 od 26.12.2005. g, sačinjen 27.09.2006. g, pod brojem 01-03-989/06, Zapisnik o nepokretnosti – stana od 26.12.2005. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 96/05 i bez brojeva od 29.08.2003. g, 05.09.2003. g. i 29.03.2004. g;
 8. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Todić Slobodan – 10088 za godine: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012. i 2013;
 9. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Pandurević Aleksandra – 10082 za godine 2005. I 2006;
 10. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Garić Milka – 10089 za godine: 2005. I 2006, Predugovor o kupovini stana u izgradnji od 13.09.2003. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-1001/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 23.12.2005. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 17/06 i bez brojeva od 13.09.2003. g, 15.12.2003. i 31.03.2004. g;
 11. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Vujinović Ranko – 10091 za godine: 2005, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 i 2013;
 12. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Božić Milovan – 10095 za godine: 2005. i 2006, Predugovor o kupovini stana u izgradnji broj 01-03-859 03 od 12.12.2003. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-1034/05 od 23.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-1035/05 od 23.12.2005. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 83/05 i bez broja od 12.12.2003.g;
 13. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Marković Ljubica – 10119 za godine: 2005, 2006 i 2007. g. i Ugovor o kupovini stana broj 01-03-993/05 od 20.12.2005. g;

14. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Čampara Vasilija – 10094 za godine: 2005. i 2006, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-965/05 od 16.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-966/05 od 16.12.2005. g, Potvrda o izmirenim obavezama broj 01-02-526/07 od 11.05.2007. g. i nalog blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 91/05;
15. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Tešić Jovanka – 10096 za godine: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 i 2013. g;
16. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Rosić Mirjana – 10114 za godine: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 i 2012. g, Predugovor o kupovini stana u izgradnji broj 01-03/123/04 od 06.03.2004. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-1024/05 od 22.12.2005. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 98/05 i bez brojeva od 06.03.2004. g, 05.04.2004. g, 01.06.2004. g. i 01.07.2004. g;
17. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Milić Nedeljko – 10115 za godine: 2005, 2006. i 2007, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-999/05 od 20.12.2005. g, Ugovor o kupovini poslovnog prostora broj 01-03-1003/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-1000/05 od 20.12.2005. g, Potvrda o izmirenim obavezama broj 01-02-1267/06 od 17.11.2006. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 76/05 i 88/05;
18. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Jolović Slavko – 10117 za godine: 2005, 2006. i 2007, Predugovor o kupovini stana u izgradnji broj 01-03-390/04 od 14.05.2004. g, Ugovor o kupovini stana u izgradnji broj 01-03-390/04 od 16.12.2005. g, Aneks Ugovora broj 01-03-971/05 od 16.12.2005. g, sačinjen 29.03.2006. g. pod brojem 01-03-184/06, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-972/05 od 16.12.2005. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 22.12.2005. g. Potvrda o izmirenim obavezama broj 01-02-183/06 od 29.03.2006. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 01/04, 02/06 i bez broja od 11.06.2004.g;
19. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Đurđić Mladen – 10100 za godine: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012. i 2013. g, Predugovor o kupovini stana u izgradnji broj 01-03-329/04 od 22.05.2004. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-1026/05 od 22.12.2005. g, Ugovor o prodaji stana Kosanović Darku broj OPU-759/2012 – notarski obrađen od 07.11.2012. g, Ugovro o načinu i rokovima izvršenja obaveza od strane prodavca nastalih po osnovu Ugovora o kupovini stana broj 6363/2005-12-26 od 24.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-1027/05 od 22.12.2005. g, nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati bez brojeva od 22.05.2004. g. i 18.06.2004. g. i Potvrda o izvršenju naloga za plaćanje Nove banke u ime Đurić Mladena od 13.11.2013.g;
20. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Simić Zoran – 10087 za godine: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 i 2013. g, Predugovor o kupovini stana u izgradnji broj 01-03-563 03 od 22.08.2003. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-991/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-992/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 26.12.2005. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 94/05, 03/06, 07/06 i bez brojeva od 22.08.2003. g. i 10.07.2004. g;
21. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Jovičić Milivoje – 10101 za godine: 2005. i 2006, Predugovor o kupovini stana u izgradnji od 16.08.2004. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-1017/05 od 21.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-1018/05 od 21.12.2005. g, Potvrda o izmirenim obavezama broj 01-02-944/06 od 20.09.2006. g, Zapisnik od 12.12.2006. g.

- i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 73/05, 53/06, 56/06, 59/06, 61/06 i nalog za prenos sredstava kredita iz Pavlović banke od 17.08.2004. g;
22. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Blažanović Rosa – 10092 za godine: 2005. i 2006. g, Predugovor o kupovini stana u izgradnji broj 01-03-651 03 od 26.09.2003. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-967/05 od 16.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-968/05 od 16.12.2005. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 22.12.2005. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati bez brojeva od 26.09.2003. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati bez brojeva od 26.09.2003. g, 15.10.2003. g, 12.01.2004. g, 15.03.2004. g. i 27.04.2004. g;
 23. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Tojić Goran – 10106 za godine: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012. i 2013. g, Predugovor o kupovini stana u izgradnji od 08.09.2003. g, Aneks Ugovora broj 01-03-931/05, sačinjen 21.11.2006. g. pod brojem 01-03-1288/06;
 24. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Vuković Milan – 10083 za godinu 2005, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-995/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-996/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 24.12.2005. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 08/05, 45/05, 89/05 i bez brojeva od 15.07.2003. g. i 29.12.2003. g;
 25. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Tomić Dragica – 10109 za godine: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012. i 2013. g, Predugovor o kupovini stana u izgradnji od 13.09.2003. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 24.12.2005. g. i nalog blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati bez broja od 27.12.2004. g;
 26. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Janjičić Verica – 10124 za godine: 2005, 2006, 2007. i 2008. g, Predugovor o kupovini stana u izgradnji broj 01-03-652/03 od 27.09.2003. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-935/05 od 15.12.2005. g. i Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-936/05 od 15.12.2005. g;
 27. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Radojčić Rajko – Anica – 10103 za godine: 2005. i 2006, Predugovor o kupovini stana u izgradnji od 02.11.2003. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-1019/05 od 21.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-1020/05 od 21.12.2005. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 22.12.2005. g. i nalog blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 77/05 i nalog za prenos sredstava iz Nove banke na ime Anica Radojčić od 02.11.2004. g;
 28. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Šehovac Spomenka – 10077 za godine: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 i 2013. g, Predugovor o kupovini stana u izgradnji broj 01-03-563 03 od 22.08.2003. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-991/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-992/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 26.12.2005. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 94/05, 03/06, 07/06 i bez brojeva od 22.08. 2003. G. i 10.07.2004. g;
 29. Knjigovodstvene kartice DOO „Rankom inženjering” za kupca Stanišić Nataša – 10129 za godine: 2006 i 2013. g, Predugovor o kupovini stana u izgradnji broj 01-03-190/06 od 31.03.2006. g, Ugovor o kupovini stana broj 01-03-262/06 od 25.04.2006. g, Zapisnik o konačnom obračunu broj 01-02-992/05 od 20.12.2005. g, Zapisnik o ulasku u posjed nepokretnosti – stana od 26.12.2005. g. i nalozi blagajni DOO „Rankom inženjering” da naplati broj: 05/06, 07/06, 08/06, 10/06, 12/06 i 21/06;
 30. Knjigovodstveni nalog broj 000457/106 od 31.12.2005. g;

&

Ovlašteni vještak (Institut) u skladu sa Naredbom⁴ Osnovnog suda, pomenuti broj, saslušao je i optuženog kao svjedoka, koji je obezbijedio dodatnu raspoloživu dokumentaciju preduzeća. Vještak (Institut) istu je razmatrao i ima uticaja na konačni ishod ovog Nalaza. Spisak te dokumentacije u prilogu⁵:

1. Kartica kupaca od 31.12.2007. Janjičić Veroljub
2. Kartica kupaca od 10.08.2007. Pandurević Olivera
3. Karticakupacaod 10.08.2007.GarićMilka
4. Karticakupacaod 17.11.2007.BožićMilovan
5. Karticakupacaod 22.12.2008.MilićNedeljko
6. Kartica kupaca od 10.08.2007.JovičićMilivoje
7. Kartica kupaca od 17.11.2007. Blažanović Rosa
8. Karticakupacaod 12.01.2009.JanjičićVerica
9. Kartica dobavljača Bobar – Autosemberija d.o.o. za 2010. g

PRAVNI OKVIR

Vještačenje je izvršeno uz primjenu sledećih propisa:

1. Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske broj: 67/05)
2. Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske broj: 36/09).
3. Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem (Službeni glasnik Republike Srpske broj 97/03 i 1/04).
4. **Naredba Osnovnog suda Bijeljina br. 80 0 K 063767 15 K od 05.12.2016.godine.**

NALAZ⁶

Prema podacima Izvoda iz sudskog registra, dana 23.04.2013. godine, u sudski registar, kod subjekta upisa: Društvo sa ograničenom odgovornošću „Rankom inženjering” iz Bijeljine, ul. Bajе Stanišićа br. 35 A, upisani su sledeći podaci: matični broj 1-3782, osnivač Milić Ranko iz Bijeljine, lice ovlašteno za zastupanje u unutrašnjem i spoljnotrgovinskom prometu Milić Ranko, iz Bijeljine, lična karta broj 05GBH0146 – direktor.

Vještačenje je izvršeno na osnovu dokumentacije iz spisa, za prodaju, evidentiranje prodaje i naplate prodatih **27** stanova, kao i jednog poslovnog prostora koji se nalaze u stambenoj zgradi u Bijeljini u ulici Vidovdanska 42. Detaljna analiza u vezi sa tim biće prikazana u

⁴Vještačenje se naređuje kada je za utvrđivanje ili ocjenu važnih činjenica potrebno pribaviti nalaz i mišljenje vještaka.

⁵U krivičnom postupku vještak pomaže u utvrđivanju činjenica, a nikada prilikom odlučivanja u primjeni pravne norme.

⁶Nalaz (visum repertum) je neposredno čulno opažanje ili posmatranje/predmeta/vještačenja

(Tb.1 i Tb. 2) ovog Nalaza. Pomenuta zgrada građena je u periodu od 2003. do 2005. godine, tako da su predugovori uglavnom potpisani u 2003, a ugovori u 2005. godini, plaćanja su vršena od 2003. godine, do konačne isplate.

Za prodaju stanova prvo su potpisivani predugovori, a naknadno ugovori, kada je izgradnja stanova okončana, urađeni su **zapisnici o okonačnom obračunu posla skoro za svaki pojedinačni stan**. U njima su navedeni podaci o cijeni, koja se zbog uzimanja u svaki obzir naknadnih radova ili priznavanja raznih bonusa kupcima, povećavala ili smanjivala u odnosu na prvobitno ugovoren, kao i podaci o do tada izvršenim uplatama i eventualnim razlikama za uplatu.

Ove zapisnike su istovremeno potpisivali kupac i odgovorno lice iz d.o.o „Rankom inženjering” svaki je ovjeren pečatom tog pravnog lica, što znači da je oko navedenih iznosa, kako prodajne vrijednosti, tako i izvršenih uplata, postignuta potpuna saglasnost obiju ugovornih strana. Iznosi izvršenih uplata za prodane stanove iz tih zapisnika su identični iznosima koji su navedeni u blagajničkim nalogima za uplate koji su sačinjavani i kupcima izdavani kao dokaz prilikom plaćanja iznosa koji su izvršeni gotovinski na blagajni d.o.o. „Rankom inženjering” Bijeljina, koji čine sastavni dio sudskog spisa.

Za ovlaštenog vještaka (Institut) u ovom predmetu ključni dokument bio je **zapisnik o okončanom obračunu posla između prodavca i kupaca**, prilikom utvrđivanja ostvarenih prihoda.

U tabelama koje ćemo predstaviti, taj zapisnik predstavlja iznos ukupnog prihoda⁷ koje je preduzeće trebalo ostvariti prodajom stanova kupcima.

Iznosi navedeni u pomenutim zapisnicima razlikuju se od iznosa koji su evidentirani i iskazani u knjigovodstvenim karticama kupaca za 2005. godinu, kada je proknjižena prodaja odnosno zaduženje kupaca, kao i u istim karticama za tu i ostale godine sve do 2013. godine, u kojima je kako za kog kupca vršeno knjiženje plaćanja i vršeno odobravanje kupaca. **U našem nalazu iznosi u tabelama u nekim kolonama razlikuju se od iznosa koji su bili iskazani u prethodnom Nalazu i mišljenju vještaka ekonomsko-finansijske struke koga je angažovala tužilačka strana u ovom predmetu.** Detaljnije o tome u tabelama kako slijedi:

⁷ Ukupan prihod preduzeća je vrijednost koju preduzeće ostvari prodajom svojih proizvoda i usluga, uglavnom mjereno na nivou jedne godine. (Z. Mastilo, A. Milojević, Osnovi ekonomije, Bijeljina 2014

MIŠLJENJE

Ovlašteni vještak (Institut) poštujući Naredbu br. 80 0 KL 063767 15 K od dana 05.12.2016. godine, iznosi svoje mišljenje po svim tačkama kako slijedi:

1. Optuženi Ranko Milić kao vlasnik i direktor firme „Rankom inženjering” a u vezi predmetne optužbe, **razliku** između stvarno ugovorenih, fakturisanih i naplaćenih iznosa, u odnosu na iznose koji su evidentirani u poslovnim knjigama **knjižio je kao prihod ali je svojom odlukom br. 457/106 izvršio umanjenje prihoda u iznosu od 155.500,00 KM.**

Od većine kupaca naplaćen je veći iznos novca u odnosu na knjigovodstveno stanje, ali ne više od nivoa zapisnika o okončanom poslu, osim u jednom slučaju.

Manje proknjiženi novac nije ušao u zvanične bilanse navedenog preduzeća, a po izjavi odgovornog lica isti je koristio za razne potrebe preduzeća u tom vremenu. U momentu ovog vještačenja, odgovorno lice nije uvjerilo ovlaštenog vještaka, dokumentacionom građom u ono što izjavljuje.

Radeći na ovakav način (odgovorna lica u „Rankom inženjeringu”) ovlašteni vještak (Institut) smatra da nije ostvarena korist preduzeću⁸, naprotiv, ovakav način rada vodi preduzeće u smjer upitnog finansijskog rezultata.

2. Poslovni događaj na osnovu kojeg je izdata knjižna obavijest (KO), kojom su odobravani pojedini kupci stanova **nije se stvarno desio**, odnosno prema kupcima nije **stvarno umanjen iznos** potraživanja od strane d.o.o „Rankom inženjering” Bijeljina.
3. Dakle to nije **učinjeno**, zato ne postoji period činjenja.
4. Efekat u poslovnim knjigama koji je nastupio nakon provođenja knjižne obavijesti broj 457/106 takav je, da je **fiktivno smanjen prihod preduzeća, namjera je bila povećati rashode a kartice kupaca dovesti u neistinito i nepouzđano stanje.** Preciznije, donošenjem odluke br.457 odgovorno lice u pravnom licu, fiktivno je umanjilo potraživanja od kupaca u iznosu od **155.500,00 KM** bez njihove saglasnosti, **ne vraćajući im taj novac koji su oni već bili u najvećem dijelu platili**, a onda su odgovorna lica za knjiženja u pravnom licu, **nalogom broj 457/106** u kojem stoji broj navedene odluke, u knjigovodstvu izvršila storniranje na dugovnoj strani potraživanja od kupaca.
5. Ova sredstva ušla su u preduzeće, ali dalje nisu knjižena kroz blagajnički izvještaj, nisu došla na žiro-račun i nisu unešena u poslovne knjige, a prihod preduzeća čine ukupno sredstva **usaglašena zapisnikom o okončanom poslu.** Zbog nepoznate namjene ovih sredstava ovlašteni vještak (Instut) ne može se izjasniti o tome da li postoji obaveza plaćanja poreza i doprinosa.
6. U postupku vještačenja konsultovan je optuženi, omogućeno mu je da priloži svu materijalnu dokumentaciju koja ide u prilog dokazivanja da isti nije počinio materijalno finansijska djela, koja mu se stavljaju na teret. Isti je u postupku ovog vještačenja obezbijedio nekoliko važnih dokumenata (kartica, zapisnika, ugovora, glavnu knjigu,

⁸Imovinska korist je svako uvećanje ili sprječavanje umanjenja imovine bez obzira je li ona materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, ili se radi o ispravi u bilo kojem obliku koja dokazuje pravo ili interes nad imovinom koja je izravno ili neizravno ostvarena kaznenim djelom.

bruto bilans) iz kojih je vidljivo da su manje uplaćena sredstva na ž-r od strane odgovornih lica, a koja su naplaćena od kupaca, smanjena sa **309.646,00 KM** na **249.208,00 KM**, dakle razlika je za **60.438,00 KM** u odnosu na prethodni Nalaz.

Pored ovoga optuženi ukazuje da je imao namjeru da svoje knjigovodstvo organizuje na najbolji mogući način. To dokazuje činjenicom da je na mjestu šefa knjigovodstva zaposlio licenciranog knjigovođu g. **Lenku Samardžić**, koja je uredno primala platu za sve godine svoga rada u preduzeću. Stoga optuženi misli da se njemu ne može staviti na teret da je imao namjeru da na loš način organizuje svoje knjigovodstvo. Nije imao namjeru da krši član 11 Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (S.G.R.S. 67/05 i članom 6 istog zakona S.G.RS br. 36/09).

Ovlašteni vještak (Institut) uvidom u dokumentaciju konsatatuje, knjigovodstvo navedenog preduzeća loše je organizovano, **kršeni su članovi naprijed navedenog zakona**, ne ulazeći u pojedinačnu odgovornost onih koji su odgovorni za kršenje navedenih članova zakona.

Optuženi ukazuje na propuste koji su se dešavali u njegovom knjigovodstvu, mimo njegovog znanja, tvrdi da je imao namjeru za urednim evidencijama.

7. Što se tiče dokaza koje je izvela optužba angažovanjem vještaka ekonomsko-finansijske struke, koji je sačinio Nalaz 28.12.2014. godine, smatramo da je isti metodološki sačinjen uredno.

Postoje razlike u dokumentaciji koja je bila na raspolaganju prethodnom vještaku i **vještaku (Institutu)**, nastale donošenjem iste u momentu ovog vještačenja. Istu je obezbjedilo odgovorno lice u momentu sadašnjeg vještačenja.

Ista je nabrojana na stranama br. 3, 4, 5 i 6 ovog Nalaza i postaje sastvni dio ovog spisa.

Dopunjena dokumentacija uzrokovala je **promjenu** u koloni **11** prethodnog Nalaza, a u sadašnjem Nalazu takođe kolona **11**.

Postoji finansijska razlika u ovoj koloni, kao manje donešena sredstva na ž-r preduzeća, a na plaćena od kupaca u iznosu od 60.438,00 KM.

Razlika je i u načinu utvrđivanja ove kolone.

Prethodno vještačenje ovu kolonu utvrdilo je kao razliku onoga što je kupac platio bez poreza i plaćenog po knjigovodstvu bez poreza.

Ovlašteni vještak (Institut) u svom Nalazu, ovu kolonu **utvrdio je** kao razliku između kolone **5** i kolone **9** iz tabela ovog Nalaza, što znači ukupni prihodi koji su nastali po zapisniku o okončanom poslu, minus sredstva koja su donešena na **ž-r** odnosno u poslovne knjige, a naplaćena od kupaca.

Isto smatramo tačnim podatkom.

Razlika postoji i u koloni koja predstavlja **stvarni dug od kupaca**, prethodni Nalaz vještaka, dug je iskazivao u iznosu **18.643,00 KM**, a **ovlašteni vještak (Institut)** u svom Nalazu taj dug iskazuje u iznosu od **25.666,00 KM**.

Važno je istaći da postoji razlika i u koloni koja govori o saldu **neistinito otvorenih potraživanja od kupaca na karticama**.

Prethodni Nalaz evidentirao je iznos od **185.377,00 KM**, a ovaj nalaz taj saldo utvrđuje u iznosu od **127.178,00 KM**.

Slažemo sa prethodnim vještakom, koji u svom Nalazu nije konstatovao da su odgovorna lica svojim činjenjem pribavila protivpravnu imovinsku korist za svoje preduzeće u iznosu od 309.646,00 KM.

Prethodni vještak u svom Nalazu, na strani 9 u stavu 2 samo opisno konstatuje ova dešavanja, **ne precizirajući, da li sredstva iz te kolone predstavljaju pribavljanje protivpravne imovinske koristi za preduzeće „Rankom inžinjeriing”, iako je imao taj zadatak.**

Novina je, što je Institut u svom mišljenju to konstatovao.

Ovlašteni vještak (Institut) izražava mišljenje, da postoje nepravilnosti u poslovanju gotovim novcem d.o.o „Rankom inžinjeri“ Bijeljina. Sadržane su u tome što na ž-r nije uplaćen prihod od prodaje stanova u iznosu od **249.208,00KM**. To je direktno kršenje Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, (odnosno njenih odredbi) od strane odgovornog lica.

Isto mišljenje izrazio je i predhodni vještak u svom Nalazu, samo u većem iznosu.

Broj: 03/'17
Bijeljina 13.01.2017

Ovlašteni sudski vještak
ekonomsko-finansijske struke
Oikos institut
Prof. dr Zoran Mastilo

